

DOI: <https://doi.org/10.52256/2710-3986.2-99.2023.08>

УДК 159.923

Лада ЯКОВИЦЬКА,

доктор психологічних наук, професор
професор кафедри авіаційної психології,
Національний авіаційний університет,
Київ, Україна
ORCID ID 0000-0002- 6858-7704

Вікторія СИНІШИНА,

доктор педагогічних наук, професор
професор кафедри психології,
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»,
Ужгород, Україна
ORCID ID 0000-0002-7993-1638

ПОЛІМОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ЯК ФАКТОР ОСОБИСТОГО ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ

У статті досліджуються особливості мотиваційно-потребової сфери студентської молоді. Розглянуто поняття полімотивації, яке вміщує у собі інтерпретації внутрішньої узгодженості мотиваційної сфери, способи усунення в ній суперечностей щодо особистісних та соціальних виборів. У контексті професійного розвитку полімотивація постає як значуща структурна сила і смисловий центр особистого професійного зростання. Через необхідність вивчення дієвих механізмів, які сприятимуть розвитку окремого суб'єкта, аналізуються сучасні підходи до тлумачення мотивації особистісного зростання, яка дозволяє особистості спрямовувати зусилля на оволодіння обраною професійною діяльністю, бажаною та, одночасно, соціально запитаною соціальною роллю; адекватно оцінювати розбіжність між тим, де молода людина знаходиться натепер, і тим, де вона хоче бути для того, щоб реалізувати себе, отримувати задоволення від своєї життєдіяльності. Метою дослідження було виявлення впливу ціннісних орієнтацій студентської молоді на структуру її мотиваційно-потребової сфери. Для вирішення поставленої мети були використані такі методика: методика діагностики особистості на мотивацію до успіху Т. Елерса та методика діагностики реальної структури ціннісних орієнтацій особистості С. С. Бубнова. Випробуваними були студенти денної форми навчання Національного авіаційного університету. Отримані дані показали, що більшість досліджуваних має високі та помірно високі показники мотивації досягнення успіху та соціально значущих ціннісних орієнтацій. Найбільші бали

були отримані за шкалами, які визначають цінність просоціальної діяльності: «Високий соціальний статус і управління людьми», «Соціальна активність для досягнення позитивних змін в суспільстві», «Спілкування». Доведено, що внутрішньоособистісні та соціальні детермінанти освітнього середовища впливають на формування структурної цілісності особистісної направленості студентів, сприяють розвитку саморегуляційних процесів в межах навчальної діяльності на рівні визначених ними ціннісних орієнтацій. Подальшим перспективним напрямком дослідження вважаємо виділення освітніх та вузько особистісних чинників, які впливатимуть на внутрішню узгодженість мотиваційно-потребової сфери студентської молоді.

Ключові слова: мотиваційно-потребова сфера, мотиваційне опосередкування, полімотивація, вузькоособистісні мотиви, соціалізація, Я-концепція.

Постановка проблеми. Мотивація займає чільне місце у структурі особистості, і є однією з тих категорій, які найчастіше застосовуються для пояснення динаміки та напрямків її діяльності. Мотиваційно-потребова сфера особистості дуже динамічна. Її динаміка проявляється насамперед у зміні сили мотиву в часі, у зникненні старих та формуванні нових мотивів у процесі здійснення діяльності. Мінливість також обумовлюється тим, що значущі мотиви актуалізуються не завжди, а лише за певних обставин. Зміни також можуть відбуватися у самій структурі мотиваційної сфери, наприклад, через необхідність перепідпорядкування одних мотивів іншим.

Мотивація впливає як на вибір напрямку діяльності, окремих ситуаційних дій, так і на життєдіяльність особистості загалом. Саме через мотиваційне опосередкування в молоді формується ставлення до себе, навчання, професійної діяльності, колег, просто оточуючих людей, навколишнього середовища. Мотивація визначає подальшу реалізацію потенційних можливостей студентської молоді у професійному відношенні, формах прояву та самоствердження себе, мірі креативності в стандартних та неочікуваних ситуаціях. Мотиви супроводжують кожен дію людини, активізуючи її потреби та бажання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існуючі концепції мотивації вирізняються не лише теоретичними і термінологічними положеннями, а й тим, як вони тлумачать власний об'єкт дослідження. Традиційно виділяють шість базових підходів щодо пояснення механізмів розвитку мотиваційно-потребової сфери особистості: теорії інстинктів, теорії потреб, теорії навчання, гуманістичні теорії, когнітивні теорії, теорії мотивації особистісного зростання. Всі ці теорії об'єднує ідея про те, що до мотивації можна віднести ті психічні явища, які спонукають активність особистості до дій та самореалізації себе.

В нашому дослідженні нас найбільше цікавлять теорії мотивації особистісного зростання, які описують механізми зростання окремого суб'єкта, його зусилля щодо оволодіння певною професійною, соціальною роллю, як розбіжність між тим, де він знаходиться натепер, і тим, де йому необхідно бути для того, щоб самореалізація за актуальних умов проходила успішно. Така розбіжність створює внутрішню напругу, і щоб її зменшити, молодій людині необхідно більше досвіду, накопичення різноманітної інформації, значні інтелектуальні здібності, розвинута особистісна відповідальність, навички саморегуляції.

Принцип активності суб'єкта діяльності (Г. С. Костюк, 1988) вміщує не тільки наявність в індивіда певної мотивації до завдань, що перед ним постають, а і певного ставлення, яке складається із здатності до аналізу та перетворення дійсності, пошуку власних рішень, що будуть відповідати конкретним умовам діяльності, тобто творчого, гнучкого підходу до вирішення проблем, які натепер задаються референтним оточенням. Реалізуючи даний принцип, молода людина стає суб'єктом власного та, водночас, соціально-історичного розвитку [2]. Таке мотиваційне опосередкування є складовою мотиваційної саморегуляції, де нові мотиваційні відносини опосередковуються вже існуючою мотивацією, наприклад, уважне ставлення людини до думки оточуючих людей

використовується для зміни її ставлення до інших явищ. Термін мотиваційні відносини слушно застосовується в роботах О. Є. Фурман. Вона пояснює цю категорію через емоційну важливість та спрямованість переживань учасників освітньої взаємодії [4, с. 106]. Мотиваційні відносини, на її думку, визначають динаміку процесу досягнення суб'єктом мети через поетапне проживання внутрішнього задоволення потреб в процесі навчальної діяльності.

Проблема становлення внутрішньоособистісних детермінаційних складових лежить в основі формування структурної цілісності мотиваційно-потребової сфери особистості, забезпечує процеси саморегуляції навчальної діяльності студентської молоді на рівні визначення ціннісних орієнтацій її життєдіяльності, загалом. Відомо, що спрямованість діяльності визначається системою потреб особистості, її світоглядом і проявляється в інтересах, життєвих цілях та активній діяльності щодо їх досягнення. Ґрунтується вона на полімотивації, яка є соціально-психологічним явищем, що поєднує різні потреби, мотиви, інтереси, цінності, установки тощо. За О. Є. Фурман полімотивація спричинює форми освітньої активності учнів із здійснення кількох діяльностей завдяки розгортанню відповідних сфер-умов:

а) пізнавальної мотивації (збагачує навчально-пошукову активність шляхом сукупності потреб у самовираженні, вдосконаленні поведінки та ін.);

б) практичної мотивації (формує досвід соціальної взаємодії, розширюючи поле потреб у спілкуванні, співробітництві, взаємній відповідальності, альтруїзмі тощо);

с) ментальної мотивації (зумовлює світоглядну активність через взаємодоповнення потреб у саморегуляції, активізації вчинкових дій, творчій рефлексії);

д) мотивації самовдосконалення (дає змогу вибирати оптимальну лінію у процесі самовизначення і самоствердження шляхом дії потреб у самоактуалізації і творенні власного Я, в освітній паритетній співпраці) [4, с. 109].

Визначення домінуючих систем мотивів студентської молоді, дадуть можливість цілеспрямованого впливу на їхню мотиваційно-потребову сферу, що розвивається саме в освітньому середовищі, і навіть дозволить визначати великою мірою спрямованість навчальної діяльності.

Полімотивація, як соціально-психологічне явище, синтезує у собі все різноманіття мотиваційних і функціональних властивостей особистості, у контексті професійного вибору вона постає як основна структурна сила і смисловий центр особистого професійного зростання. Полімотивована поведінка молодої людини формується під впливом двох факторів: особистісного і соціального. Особистісний фактор включає мотиваційні диспозиції особистості (потреби, бажання, установки, цінності), соціальний – зовнішні умови, атрибуції, які просуваються референтними групами (поведінка близьких людей, колег, їх ставлення, оцінки; умови, що створюються освітнім середовищем тощо). Варто зазначити, що зовнішні щодо особистості фактори, впливають, перш за все, не напряму, через об'єктивні складові середовища, а опосередковуються досвідом, власними й соціальними оцінками та інтерпретуються особистістю як контекстуальні складові актуальної ситуації, тобто мотиваційне опосередкування вміщує суб'єктивне відображення об'єктивних умов та ті сенси, які надаються цим умовам. Студентська молодь діє переважно відповідно до того, наскільки освітнє середовище вміщує та реалізує визначені нею ціннісні орієнтири. Мотиваційні диспозиції не стільки безпосередньо детермінують поведінку, скільки беруть участь у формуванні раціональних та емоціональних оціночних алгоритмів, за допомогою яких молода людина інтерпретує і моделює ситуації, а її подальші дії є результатом таких інтерпретацій.

В основі нашого дослідження лежало припущення, що аналіз мотиваційного профілю студентської молоді дозволить зрозуміти, як людина приходить до усвідомлення необхідності узгоджувати цілі, вимоги, побажання зовнішнього оточення з власними переживаннями та потребами. Як у індивіда

поступово виробляється здатність до інтеграції зовнішніх вимог та обставин і мотиваційних відносин шляхом підпорядкування зовнішнього та внутрішнього. Становлення такої здатності у студентів детермінується дозріванням психологічних механізмів, як у сфері самосвідомості (свідоме уявлення «особистісного Я», численних цінностей особистості), так і тих, що представлені в освітньому середовищі (оціночні відносини індивіда до інших людей, різних соціальних, освітніх та культурних явищ навколишньої дійсності).

Мета статті – виявити вплив ціннісних орієнтацій студентської молоді на структуру її мотиваційно-потребової сфери.

Об'єктивні установки особистості щодо власної діяльності *формується в процесі мотивування* та спрямовані на досягнення як особистих, так і соціальних цілей, і являються складовою зовнішньої мотивації. Слід звернути увагу на те, що емоційна забарвленість зовнішніх мотивів не є одноmodalною. Серед них можна виділити як позитивні, що надають навчальній діяльності додаткових просоціальних сенсів (досягнення важливих, бажаних цілей; підтвердження власної значущості та статусу; соціальне схвалення), так і негативні (страх перед покараннями, негативними оцінками, доганами; бажання уникнення певних покарань та санкцій). І перші, і другі спонукають студентів до дій, які можуть бути викликані усвідомленням як певних незручностей, так і значних переваг, та обумовлюються саме характером активності в процесі навчальної діяльності. Мотивація навчання, часто перебуває поза самою навчальною діяльністю, пов'язана з усвідомленими переживаннями неприємностей «найменше зло», або далеким цілепокладанням через яке результати актуальної діяльності вважаються значними та бажаними. В результаті перебудови об'єктивних установок особистості щодо мотивації навчання виникають додаткові позитивні особистісні та просоціальні сенси, які підвищують цінність буденних процесів навчання. Результати чисельних досліджень доводять, що організований

процес мотивування може суттєво покращити навчальну діяльність студентської молоді. Проте стандартизовані мотиваційні впливи на пізнавальні процеси, емоції, психічне здоров'я та інші аспекти особистості неоднакові.

За О. В. Луценко мотивація навчання залежить від цілого ряду специфічних факторів. «По-перше, вона визначається самою освітньою системою, освітнім закладом. По-друге, організацією освітнього процесу. По-третє, психологічними особливостями суб'єкта (вік, стать, інтелектуальний розвиток, здібності, рівень домагань, самооцінка, стосунки з іншими тощо). По-четверте, суб'єктивними особливостями викладача і, перш за все, системою його ставлення до учнів, своєї професійної діяльності. По-п'яте, специфікою навчального предмету» [3, с. 72]. Ці мотиваційні фактори закладені в самому процесі навчальної діяльності, коли у процесі навчання студент відчуває задоволення та піднесення від пізнання, творчої роботи, усвідомлення розширення власних перспектив в бажаній дійсності.

В роботах О. В. Луценко вивчається вплив вузькоособистісних (зовнішніх) мотивів на процес навчання студентів. Вузькоособистісні мотиви тлумачаться нею як потреба особистого благополуччя, можливість досягати високі соціальні стандарти і статуси, потреба у визнанні та повазі з боку оточуючих. «Про вузькоособистісну мотивацію йдеться тоді, коли бажають підкреслити специфіку прагнень людини, яка може "підживлюватись" сімейним середовищем і найближчим оточенням (друзі, рідні)» [3, с. 73].

Таким чином, навчальна діяльність опосередкована не лише внутрішніми, але й зовнішніми щодо особистості мотивами. Серед них окремо виділяють широкі соціальні (мотиви суспільного розвитку, обов'язку, громадської відповідальності); вузькі соціальні мотиви (прагнення соціального схвалення та підтримки, підвищення посадового статусу, підтвердження власної значущості); потребу в спілкуванні, соціальній взаємодії. За О. О. Риковим «Мотивація сприяє підвищенню розумової та

фізичної працездатності, досягнення високих професійних результатів. Мотивація залежить від минулого досвіду та навчання, від соціальних, характерологічних і культурних факторів» [5, с. 33.4].

Виклад основного матеріалу дослідження. Результати попередніх наших досліджень [6; 7] показали, що провідним фактором вибору професійної діяльності є утилітарна потреба високої матеріальної винагороди, на другому місці за значущістю є організаційна культура, наскільки вона може задовольнити потреби працівників, чи охоплює зміст професійної діяльності їх особисті інтереси; також впливає на зацікавленість роботою ступінь визнання організацією здобутків працівників, перехрещення власних та виробничих інтересів часто посилює ефективність професійної діяльності, підвищення зацікавленості роботою збільшує бажання особи впливати на ситуацію, сприяє креативному ставленню до неї. Третій за значимістю об'єктивний мотиваційний чинник був пов'язаний з потребою особистості в увазі з боку інших людей, задоволенні бажання відчувати власну значимість. Четверта за значимістю була потреба в креативності. Також нами була встановлена суперечність в сприйнятті мотиваційних чинників, які проектуються студентською молоддю в напрямках «від суспільства до себе» та «від себе до суспільства» [6].

Питання вивчення мотиваційно-ціннісної сфери особистості та мотивації професійної діяльності значно ускладнюються наявністю великої кількості факторів, що опосередковують ціннісні орієнтації та мотиваційні переваги особистості, тому важко судити про природу потреб, що лежать в основі мотивації навчання студентів, часто виходячи з отриманих результатів вони можуть бути вторинними, соціально-обумовленими [6].

Для вирішення поставлених завдань були використані такі методики: методика діагностики особистості на мотивацію до успіху Т. Елерса та методика діагностики реальної структури ціннісних орієнтацій особистості С. С. Бубнова. Випробуваними були студенти денної форми навчання

Національного авіаційного університету спеціальності 053 «Психологія» факультету лінгвістики та соціальних комунікацій 2022-2023 н.р. Загалом у дослідженні взяли участь 64 студенти.

За методикою Т. Елерса щодо діагностики рівня розвитку мотивації до успіху ми отримали такі данні: високий рівень мотивації до успіху мають 37,5% респондентів, що свідчить про їх готовність долати перешкоди, не зупинятись через труднощі. Помірно високий рівень мотивації мають 23% респондентів, що може свідчити про вибіркоче ставлення до діяльності залежно від особистісної зацікавленості та ситуативної її важливості для студентів. 34,5% учасників дослідження показали середню вираженість показників мотивації успіху, що може свідчити про те, що мотивація знижується через стрес, страхи та нові виклики, що з'являються в умовах освітнього середовища університету або через помірно виражене ціннісне ставлення до майбутньої професійної діяльності, або невпевненість в обраній професії. Низький рівень прагнення успіху зафіксовано тільки у 5% респондентів, що говорить про перевагу у молодіжному середовищі ціннісних орієнтирів спрямованих на удачу, хороші стосунки, соціальне визнання, соціальним зв'язки, загальноприйняті норми та правила досягнення життєвого успіху через професіоналізм та побудову кар'єри.

В роботах Дж. Аткинсона та Х. Хекхаузена доведено, що існує кілька засадничих мотиваційних установок, які значущо впливають на активність особистості та її мотивацію досягнення: уявлення особи про складність завдання та ймовірність його успішного розв'язання; ступінь значущості цього завдання для даного етапу діяльності; здатність певної особи до адекватної оцінки власних зусиль, діяльності інших людей та обставин. Здатність особи брати на себе відповідальність за успіх або невдачу. На думку В. С. Володавчик, мотивація досягнення може розвиватися і в студентському віці в першу чергу, за рахунок організації освітнього процесу [1]. Мотивація досягнення успіху молодих людей студентського віку може формуватися та

бути конструктивно реалізованою в межах освітньої системи, яка сприяє організації справжнього співробітництва, гармонійно поєднує позитивне підкріплення у разі успіху та емоційну підтримку в разі невдачі.

Аналізуючи результати діагностики структури ціннісних орієнтацій особистості за методикою С. С. Бубнова, яка призначена вивчення реалізації ціннісних орієнтацій особистості в реальних умовах життєдіяльності, ми отримали наступні результати: за шкалою «Приємне проведення часу, відпочинок» отримали середній показник, що може свідчити про недостатню кількість вільного часу, який студент міг би присвятити собі, незакінчений процес адаптації до умов навчання; за шкалою «Високий матеріальний добробут» також має середній показник, це пов'язано з фінансовою залежністю від батьків частини студентів. Середні показники за шкалами «Допомога і милосердя до інших людей», «Любов», «Пізнання нового у світі, природі, людині» можуть вказувати на юнацький егоцентризм, неготовність та можливо нерозуміння значущості даних цінностей в сучасному світі. До того ж військові дії, стрес та напруга провокують нівелювання даних цінностей на перевагу іншим, більш важливим для виживання в даний момент.

Помірно високий показник отримано за шкалою «Пошук і насолода прекрасним», яка вказує на перевагу чуттєвого світу над матеріальним, орієнтацію на збагачення власного духовного досвіду, який є важливим для молоді та широко обговорюється в референтних групах, а також «Спілкування», «Здоров'я».

Високі показники отримані за шкалами «Високий соціальний статус і управління людьми», «Соціальна активність для досягнення позитивних змін в суспільстві», які свідчать про впевненість у власних силах, готовність до самостійного життя, бажання виділитись, зробити, щось значне, помітне для інших. Сучасна студентська молодь прагне визнання, лідерства, вона амбіційна та демонструє толерантність та широту поглядів.

Для статистичного обґрунтування результатів дослідження та виявлення взаємозв'язків між рівнем мотивації та показниками реалізації ціннісних орієнтацій особистості в реальних умовах життєдіяльності був використаний метод кореляційного аналізу. Встановлено значущий позитивний кореляційний зв'язок між інтегральним показником прагнення успіху та шкалами «Соціальна активність для досягнення позитивних змін в суспільстві» ($r=0,41$), «Спілкування» ($r=0,36$). Тобто, чим вище потреба в досягненні успіху, тим вище зацікавленість студентів у відповідності суспільним нормам та ситуаціям, які є значущими на сьогодні. Так само можна пояснити кореляційний зв'язок між мотивацією до успіху та шкалою «Спілкування». Чим більше людина прагне досягнути, тим важливішим для неї стає коло спілкування, кількість професійно та соціально значущих контактів, через те, що вони є інструментами досягнення успіху в технологічному світі. Негативний кореляційний зв'язок на рівні статистичної тенденції встановлено між рівнем мотивації досягнення успіху та шкалою «Пошук і насолода прекрасним» ($r=-0,28$). Тобто реалізація естетичних потреб, можлива в ситуаціях, коли особистість не відчуває напруги, а спрямованість на досягнення успіху розвиває вміння долати перешкоди, виходити поза зону комфорту.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок. Важливою складовою полімотивованої поведінки є особистісні установки студентів, які формуються в процесі навчання та є частиною їх досвіду. Вони спрямовані на досягнення як особистих, так і соціальних цілей. В результаті їх перебудови та уточнення у студентів через емоційну важливість та спрямованість переживань учасників освітньої взаємодії виникають додаткові позитивні особистісні та просоціальні сенси щодо мотивації навчання, які підвищують цінність освітнього процесу. Активність студентської молоді переважно залежить від змістовних та ціннісних складових освітнього середовища, наскільки вони співпадають з раніше нею визначеними

ціннісними орієнтирами. Тобто, навчальна діяльність визначається не лише внутрішніми, але й зовнішніми щодо особистості мотивами.

Становлення внутрішньоособистісних детермінант мотиваційно-потребової сфери впливає на формування структурної цілісності особистісної направленості студентів, сприяє розвитку саморегуляційних процесів в межах навчальної діяльності на рівні визначених ними ціннісних орієнтацій.

Результати діагностики мотиваційно-потребової сфери та структури ціннісних орієнтацій студентської молоді довели що більшість має високі та помірно високі показники за шкалами, які визначають цінність просоціальної діяльності: «Високий соціальний статус і управління людьми», «Соціальна активність для досягнення позитивних змін в суспільстві», «Спілкування». Одночасно, зазначені шкали та високі показники прагнення успіху підкреслюють значущість для студентів самореалізації в навчальній діяльності, набуття якостей лідера, можливостей демонстрації власних здібностей та широти поглядів.

Значущий позитивний кореляційний зв'язок між інтегральним показником прагнення успіху та шкалами «Соціальна активність для досягнення позитивних змін в суспільстві», «Спілкування» підтвердив вагомість просоціальних установок студентської молоді для гармонійного розвитку мотиваційно-потребової сфери особистості.

Подальшим перспективним напрямком дослідження вважаємо виділення освітніх та вузько особистісних чинників, які впливатимуть на внутрішню узгодженість мотиваційно-потребової сфери студентської молоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Володавчик В. С. Мотивація досягнення успіху у професійній підготовці майбутніх фахівців. *Імідж сучасного педагога*. 2023. № 1(196). С. 63–67. URL: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-1\(196\)-63-67](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-1(196)-63-67)
2. Костюк Г. С. Избранные психологические труды /Под ред. Л. Н. Проколиенко. Москва: Педагогика, 1988. 304 с.

3. Луценко О. В. Мотивація як основа свідомого ставлення здобувачів вищої освіти до навчальної діяльності. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2016. № 1(84). С. 71–77.
4. Фурман О. Є. Полімотивація – спонукальний параметр інноваційно-психологічного клімату. *ScienceRise*. 2015. № 6(1). С. 105–110.
5. Риков О. О. Вплив психофізіологічних властивостей на полімотиваційні тенденції авіаційних фахівців. *Матеріали XV міжнародної науково-технічної конференції «ABIA-2021»*. К.: НАУ, 2021 С. 33.4–33.7
6. Яковицька Л. С. Вплив соціальних факторів на розвиток мотиваційної сфери студентської молоді. *Проблеми освіти*. 2021. № 2(95). С. 168–180.
7. Яковицька Л. С. Екстеріоризація як мотиваційно-ціннісний чинник самореалізації особистості у науково-технічній діяльності. *Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професій: збірник наукових праць / за заг. ред. Л. В. Помиткіної, Т. В. Вашеки, О. М. Ічанської*. К.: Аграр Медіа Груп, 2018. С. 300–305.

Стаття надійшла до редакції 06.2023

Lada YAKOVYTSKA, Viktoriia SYNUSHYNA. Student Polymotivation as a Factor of Personal Professional Growth.

The article studies the peculiarities of the students' motivational and need sphere. The concept of polymotivation, which contains interpretations of the internal consistency of the motivational sphere, ways of eliminating contradictions in it regarding personal and social choices, is considered. In the context of professional development, polymotivation appears as a significant structural force and a meaningful center of personal professional growth. Due to the need to study effective mechanisms that will contribute to the development of an individual subject, modern approaches to the interpretation of the motivation of personal growth are analyzed, which allows the individual to direct efforts to mastering the chosen professional activity, desired and, at the same time, socially demanded social role; to adequately assess the discrepancy between where a young person is now and where he wants to be in order to realize himself and enjoy his life. The purpose of the study was to identify the impact of value orientations of student youth on the structure of their motivational and need sphere. To solve the set goal, the following methods were used: T. Ehlers' personality diagnosis method for success motivation and S. S. Bubnov's method for diagnosing the real structure of the value orientations of the individual. The subjects were full-time students of the National Aviation University. The obtained data showed that most of the subjects have high and moderately high indicators of motivation to achieve success and socially significant value orientations. The highest scores were obtained on the scales that determine the value of prosocial activities: "High social status and people management", "Social activity to achieve positive changes in society", "Communication". It has been proven that the intrapersonal and social determinants of the educational environment influence

the formation of the structural integrity of the personal orientation of students, contribute to the development of self-regulatory processes within the educational activity at the level of the value orientations determined by them. We consider the selection of educational and narrowly personal factors that will influence the internal consistency of the motivational-needs sphere of student youth to be a further promising direction of research.

Keywords: *motivational-need sphere, motivational mediation, polymotivation, narrow personal motives, socialization, self-concept.*

REFERENCES

1. Volodavchik V. S. Motivaciya dosyagnennya uspihu u profesijnij pidgotovci majbutnih fahivciv. Imidzh suchasnogo pedagoga. 2023. № 1(196). S. 63–67. URL: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-1\(196\)-63-67](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-1(196)-63-67)[in Ukrainian].
2. Kostyuk G. S. Izbrannye psihologicheskie trudy /Pod red. L. N. Prokolenko. Moskva: Pedagogika, 1988. 304 s. [in Russian].
3. Lucenko O. V. Motivaciya yak osnova svidomogo stavlennya zdobuvachiv vishhoyi osviti do navchalnoyi diyalnosti. Visnik ZHitomirskogo derzhavnogo universitetu imeni Ivana Franka. 2016. № 1(84). S. 71–77. [in Ukrainian].
4. Furman O. Ye. Polimotivaciya – sponukalnij parametr innovacijno-psihologichnogo klimatu. ScienceRise. 2015. № 6(1). S. 105–110. [in Ukrainian].
5. Rikov O. O. Vpliv psihofiziologichnih vlastivostej na polimotivacijni tendenciji aviacijnih fahivciv. Materiali XV mizhnarodnoyi naukovo-tehnichnoyi konferenciji «AVIA-2021». K.: NAU, 2021 S. 33.4–33.7 [in Ukrainian].
6. Yakovicka L. S. Vpliv socialnih faktoriv na rozvitok motivacijnoyi sferi studentskoyi molodi. Problemi osviti. 2021. № 2(95). S. 168–180. [in Ukrainian].
7. Yakovicka L. S. Eksteriorizaciya yak motivacijno-cinnisnij chinnik samorealizaciji osobistosti u naukovo-tehnichnij diyalnosti. Individualnist u psihologichnih vimirah spilnot ta profesij: zbirnik naukovih prac / za zag. red. L. V. Pomitkinoyi, T. V. Vasheki, O. M. Ichanskoyi. K.: Agrar Media Grup, 2018. S. 300–305. [in Ukrainian].